

Szerdai LEVÉL

Kedves Pista!

Leveledben olyan érdekesen és lelkesedéssel írod le németországi élményeidet, hogy szinte én is odaképelem magam közeled, a táborba. Látom, egy életre szóló emléket szereztél és a szárszói hegyeket, a nagy kirándulásokat, s főleg a német pajtások szeretetét soha többé nem felejtöd el. Megértem tehát, hogy annyi örömmel a szívedben úgy érzed, neked is többet kell tenned társaidért, megértem növekvő kötelességérzetet és hűd el, nagyon-nagyon örülök neki. Tanácsot kérsz, mihez fogj.

Úgy gondolom, jobb tanácsot nem adhatok neked, mint azt, hogy te, aki már „öreg” úttörőként megismerted ennek az életnek szépségeit, izgalmát, másokat is bevezess az úttörők világába.

Nyolcadikos vagy, jó tanuló, ráadásul az osztály egyik legjobb sportolója is. Jancsi barátod, aki melletted ül, meg nagyszerű mesélő. Imrével véletlenül egy házban is laksz, ő festőművésznél készülsz, tényleg nagyon szépen rajzol. Mennyi tudással, ötlettel rendelkeztek máris, pedig még sok-sok iskolaév van hátra, hiszen úgy tudom, mindhárman tovább akartok tanulni. Nos, gyerekek, fogjatok össze először ti hárman, jó barátok, azután az osztályban többen is és lássatok hozzá az úttörőélet fel- lendítéséhez. Szervezzetek az alsóbb osztályokban, tesszem azt, az ötödikben, úttörőörseket és vállaltátok egy-egy őr vezetését. Meglátjátok, nincs ennél szebb és hálásabb feladat.

Már augusztus közepe van, Pista, jó két hét múlva újra kezdődik a tanítás. Úgy tudom, ti hárman jó barátok máris együtt vagytok, hiszen Jancsi és Imre is megjött a nyaralásból. Nosza, dugjátok össze fejetekeket és beszéljétek meg a nagy „vállalkozást.” Téged jól ismerlek, tudom, hogy már levelem olvasása közben is terveken töröd a fejedet. S valóban milyen boldogság lesz e kis csapatot vezetni, tanítani, együtt örülni, játszani velük.

En azt javaslom, hogy az iskola úttörővezetőivel egyetértésben, mindjárt az első napokban, hívjátok össze klub- délutánt, találkozzanak ott az úttörő- élet „veteránjai,” meg az új pajtások. Meséljétek a nyári élményekről, a nagyszerű kirándulásokról, a táborozás szépségeiről, elevenítsétek fel az újonc- próba izgalmait, mondjátok el terveiteket, mi mindent akartok csinálni: számháborút, előkészülni az új próbá- zásokra, együtt nézni meg az „Óceán titka” című, meg a többi nagyszerű filmet... De hát most veszem észre, én akarok nektek ötleteket adni, mi- kor bizonyára ti csak úgy duzzadtok a sok jó tervtől. Meglásd, Pista, olyan toborzó lesz ez a klubnap az új úttörő- rők számára, hogy jobbat nem is kép- zelhettek. S ha már mint őr- vezető állsz őröd élén, majd beszélge- tünk a továbbiakról is. Jó?

Szeretettel köszönt
Tóth János

FENT, az erdő-

koszorúzza hegy- hátton, mindjárt a völgy felett, fe- ier falu, szép épü- let búvik a fák közé. Lent a völgy ölen kis ta- vacska vize csil- lan, lejjebb patak csobog, pisztrán- gok fickándoz- nak benne, játé- kosan. Olyan bé- kés, nyugodt a táj. Ki gondolná, hogy ez a kis ka- pu — messziről pincelejárónak nézné az ember — a föld gyomrába vezet és hogy alattunk, lent, a mélyben, egy ter- mészetalkotta, év- milliók által for- mált csodavilág tárul a szemünk elé. Pedig így igaz.

Jósvafőn va- gyunk, a Baradla- barlang keleti ka- pujában. A vén Baradla — így hívja a nép. Jog- gal. Mert ahogy belépünk a kis barlangkapun és a 140 méter hosszú folyosó végén meg- pillantjuk az első termet, a vizesen csillogó cseppköveket — a természet kétféle esztendő alkotásával nézünk farkasszemtel. Kétféle év, milyen rop- pant idő! Ennyi kellett ahhoz, hogy a víz, ez az örökké mozgó, élő, romboló erő szétfeszítse, vájja, öblösítse a mészkőhegység szikláit — míg nem meg- született a barlang.

Folyosóinak, útvesztőinek, termeinek hossza (a csehszlovákiai szakasszal, a Domicával együtt) összesen 22 kilomé- ter. S ha a jósvafői kiskapun elindu- lunk a föld alatti világba, öt és fél óra múlva látjuk meg újra a napfényt az aggteleki sziklafal tövében. De mi- lyen öt és fél óra ez! A természet által formált „szobrok”, oszlopok, figurák dús kiállításai.

Cseppkőország határkövét elhagyva, máris ott csillog előttünk a Megfagyott vizesés, távolabb a Sziámi ikrek, odább a fogait vicsorító Krokodilszaj, a sok- színben csillogó Színpadterem, majd kitárul előttünk a 150 méter hosszú, 84 méter széles és 34 méter magas Óriások terme. Mélybe vezető lépcsősoron bak- tatunk lefelé: nicsak, ott a Kínai pogo- da, az a II. Rákóczi Ferenc emlékoszlo- pa és az az ott meg az Ösemer kútja. Itt találta meg az agvagtalaiba köve- sedve a barlang első kutatója, Vass Im- re, 1825-ben az ösemer lányomát.

De hát hosszú még az út az aggteleki barlangszájig, nem tudjuk végiggyö- nyörködni valamennyi csodás látni- válot. Csak a legjelentősebbekre hívom fel figyelmeteket. Nézzétek meg majd feltétlenül a Kossuth-oszlopát, a mesés Törpék birodalmát, a Vaskaput, a Li-

FÖLDALATTI

CSODAVILÁG

banon alatt zúgó barlangpatakok, a sötétben csillogó Barlangtó vizét, az akvá- rium vak állatkáit. S ha kijuttok ismét a napvilágra és ott álltok az égbe nyúló, odvaiban vércsékét rejtgető fenséges sziklafal tövében, megilletődve a látot- taktól, úgy nézzetek körül, hogy e tájat ittjártában Petőfi Sándor is megcsodálta: emléktábla jelzi látogatását a sziklafalon.

Évmilliók roppant birodalmában jár- tunk. A hegy, amelyet ma zöld erdők borítanak, több száz millió évvel ez- előtt keletkezett az őstenger elpusztult állatkáinak mészvázából. A barlang- folyosókat a víz vájta ki két millió év- vel ezelőtt (nemcsak a Barladát, ha- nem az ide nem messze fekvő, néhány évvel ezelőtt ugyancsak feltárt Béke- barlangot is. Jakucs László, a híres geo- lógus, jól jegyezzétek meg a nevét, meg néhány társa kutatta fel veszélyekkel dacolva a tucatnyi szépséget rejtő új barlangvilágot. S bizony a víz építette, majd nem ugyanilyen régen a Vass Im- re-, a Kossuth-, a Szabadság-barlangot és a zúgó patakú Alsó-barlangot is), a szépen csillogó cseppkövek is több száz- ezer évesek, hiszen a lecsöpögő víz a magával hozott meszet oly lassú mun- kával építi cseppkövé, hogy néha évek telnek el, míg egy-egy millimétert nő az oszlopocská. Kis hazánk drága kin- cse ez a vidék. A Sajó és Boldva köze, erdőkösorúzza hegyei, hűvös vízi forrá- sai, csodás barlangjai — mind a miénk. Vegyétek birtokotokba hát ti is e tájat, járjátok be majd útjait, ismerkedjétek vele a valóságban is.

Csatár Imre